

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Venture capital Suomessa 2023

Tilastoja varainkeruusta, sijoituksista ja irtautumisista

Julkaistu 11.4.2024

Sisältö

Johdanto

Yleistä tietoa ja pääkohdat tilastoista

Toimialan kehitys

Suomalaisten pääomasijoittajien aktiivisuus suomalaisissa ja ulkomaisissa startup-yrityksissä

Markkinan kehitys

Kotimaisten ja ulkomaisten pääomasijoittajien aktiivisuus suomalaisissa startup-yrityksissä

Suomalaisten startupien keräämät sijoitukset

Kokonaiskuva suomalaisten startupien keräämistä sijoituksista

Metodologia

EDC – European Data Cooperative

Euroopan kattavin pääomasijoitustietokanta

106 sijoittajaa
Suomessa

3 700 Euroopassa

318 rahastoa
Suomessa

10 200 Euroopassa

2 396 kohdeyritystä
Suomessa

83 000 Euroopassa

10 680 transaktiota
Suomessa

308 000 Euroopassa

Pääomasijoittaminen

Startup

Nuori innovatiivinen yritys, joka tyypillisesti pyrkii nopeaan kansainväliseen kasvuun skaalautuvalla liiketoiminnalla.

Venture capital (VC)

Venture capital -sijoittajat tekevät sijoituksia venture capital -rahastoista eri kasvuvaiheessa oleviin startupeihin, ja samalla heistä tulee yrityksen **vähemmistöomistaja**.

Kasvuyritys

Yritys, jolla on vakiintunutta liiketoimintaa, liikevaihtoa ja potentiaalia kasvaa myös jatkossa. Liikevaihto voi olla muutamasta miljoonasta satoihin miljooniin.

Buyout & growth

Buyout- ja growth-sijoittajat tekevät sijoituksia kasvuyrityksistä vakiintuneempiin kasvuyrityksiin. Nämä sijoittajat ovat kasvuomistajia, jotka voivat tehdä **enemmistö- tai vähemmistösijoituksia**.

Sijoittajat yrityksen eri kehitysvaiheissa

Yrityksen kassavirta

Tyypilliset oman pääoman sijoittajat vaiheittain:

Bisnesenkelit, FFF ja joukkorahoitus	Venture capital	Buyout & growth	Pörssi
--------------------------------------	-----------------	-----------------	--------

Jäseniä

FiBAN: yli 650 henkilöä

Pääomasijoittajat: 40 yritystä

Pääomasijoittajat: 39 yritystä

Puolet uusista Helsingin pörssilistoille tulleista yhtiöistä pääomasijoitus-taustaisia 2015–2022

Keskisijoitus kohdeyhtiöön

20 000 €

1 M€

6 M€

Esimerkkejä sijoituksista

Kehitysvaihe

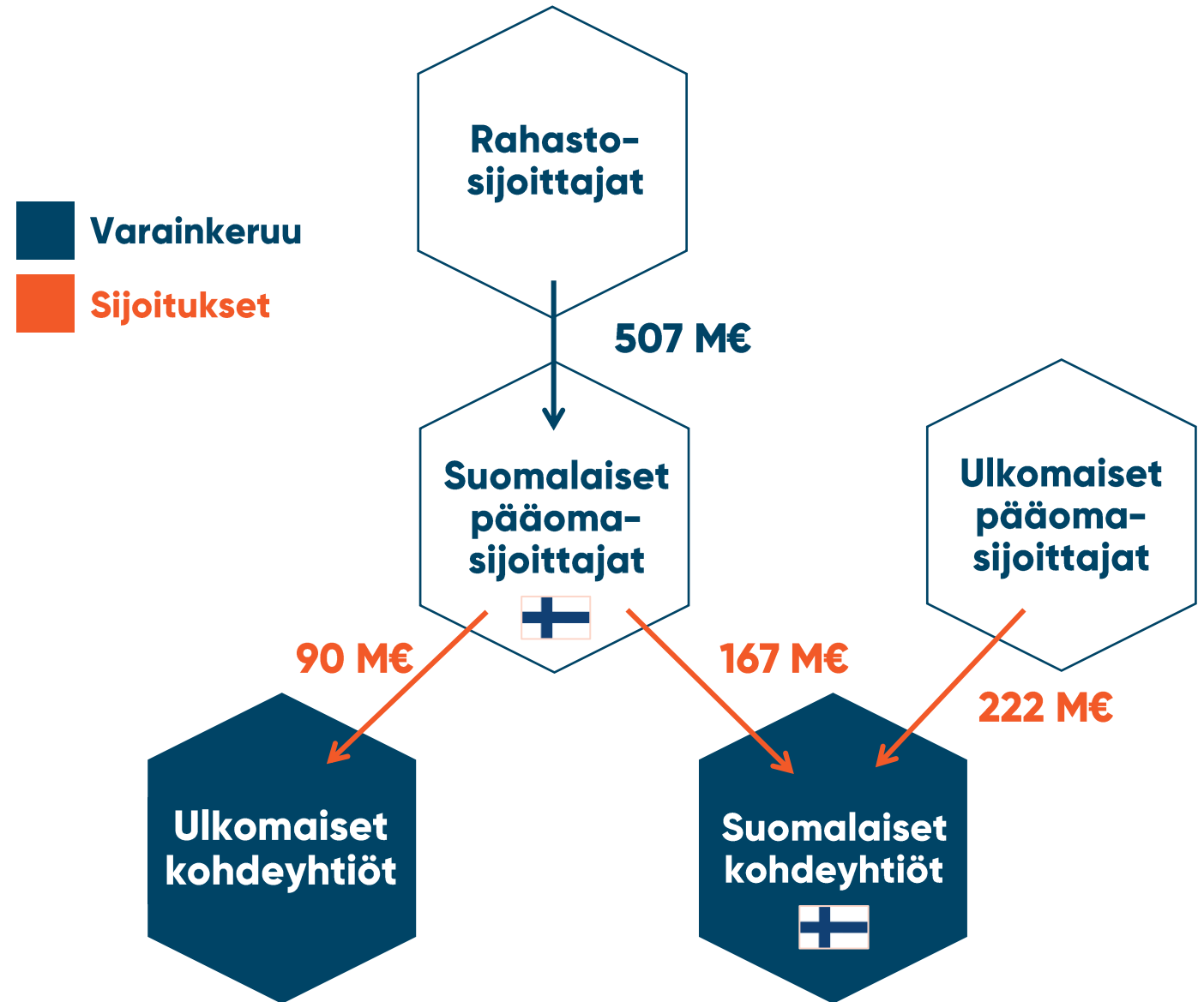
Venture capital & venture growth 2023

507 M€

Venture capital –rahastojen varainkeruu rahastosijoittajilta yhteensä.

389 M€

Pääomasijoitukset kotimaisilta ja ulkomaisilta sijoittajilta suomalaisiin startup-yrityksiin vuonna 2023.

Venture capital & venture growth 2023

Poiminnat tilastoista

- Suomalaisiin startup-yrityksiin tehtiin pääomasijoituksia yhteensä **389 M€** (-58 %).
- Suomalaisten startupien keräämästä summasta **167 M€** (-32 %) tuli kotimaisilta ja **222 M€** (-68 %) ulkomaisilta pääomasijoittajilta.
- Yhteensä **185** (-2 %) suomalaista startupia sai pääomasijoituksen.
- Suomalaiset pääomasijoittajat sijoittivat yhteensä **258 M€** (-33 %), josta **90 M€** (-37 %) ulkomaisiin startupeihin.
- Yhteensä **256** (-10 %) startupia sai sijoituksen suomalaiselta pääomasijoittajalta.
- Suomalaiset venture capital -rahastot keräsivät uusia varoja sijoitettavaksi kaikkien aikojen toiseksi suurimman summan, yhteensä **507 M€** (-3 %).

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Toimialan kehitys

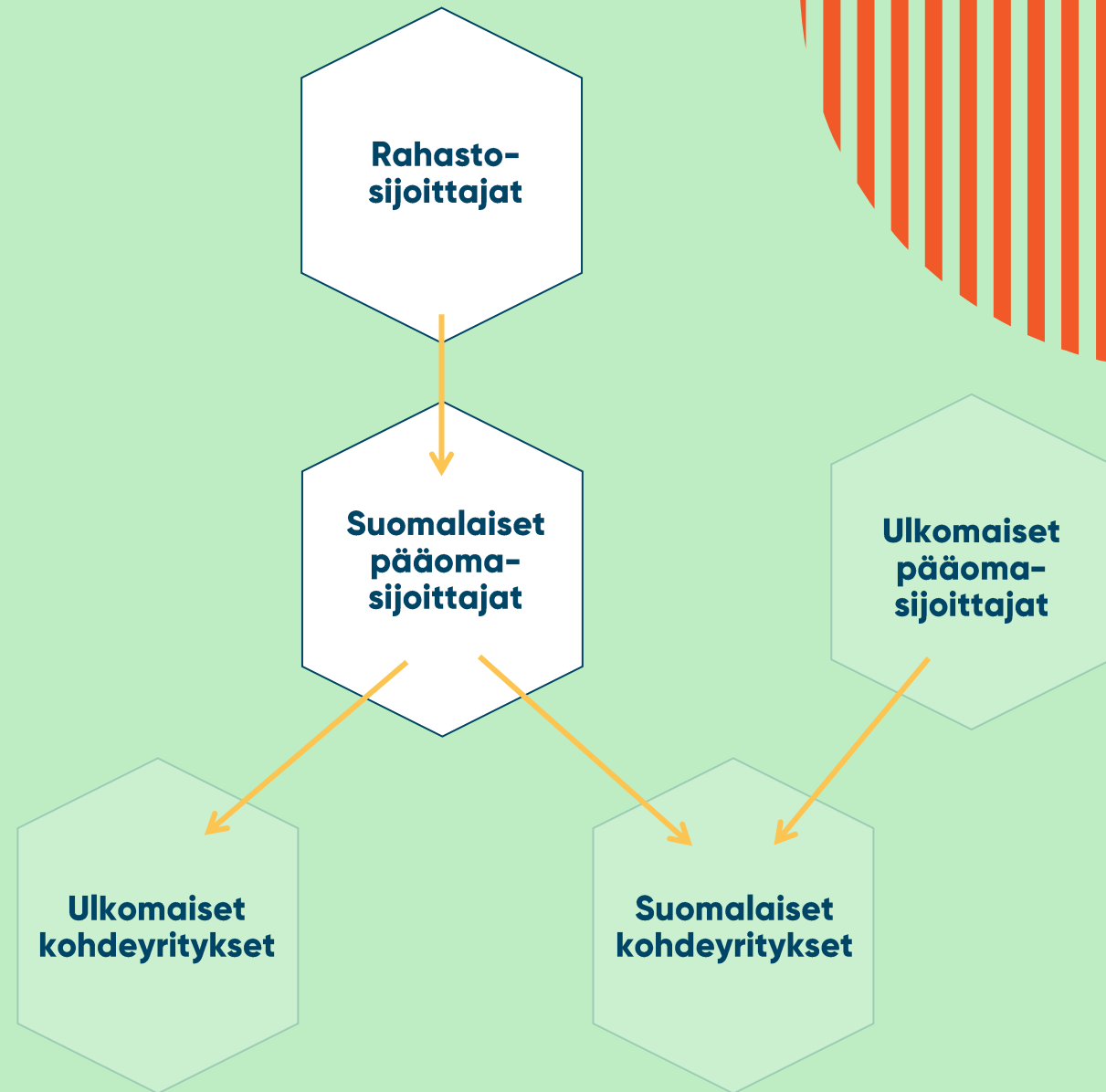
Suomalaisten pääomasijoittajien aktiivisuus suomalaisissa ja ulkomaisissa startup-yrityksissä

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Varainkeruu

Suomalaisilla VC-sijoittajilla vahvaa varainkeruuta

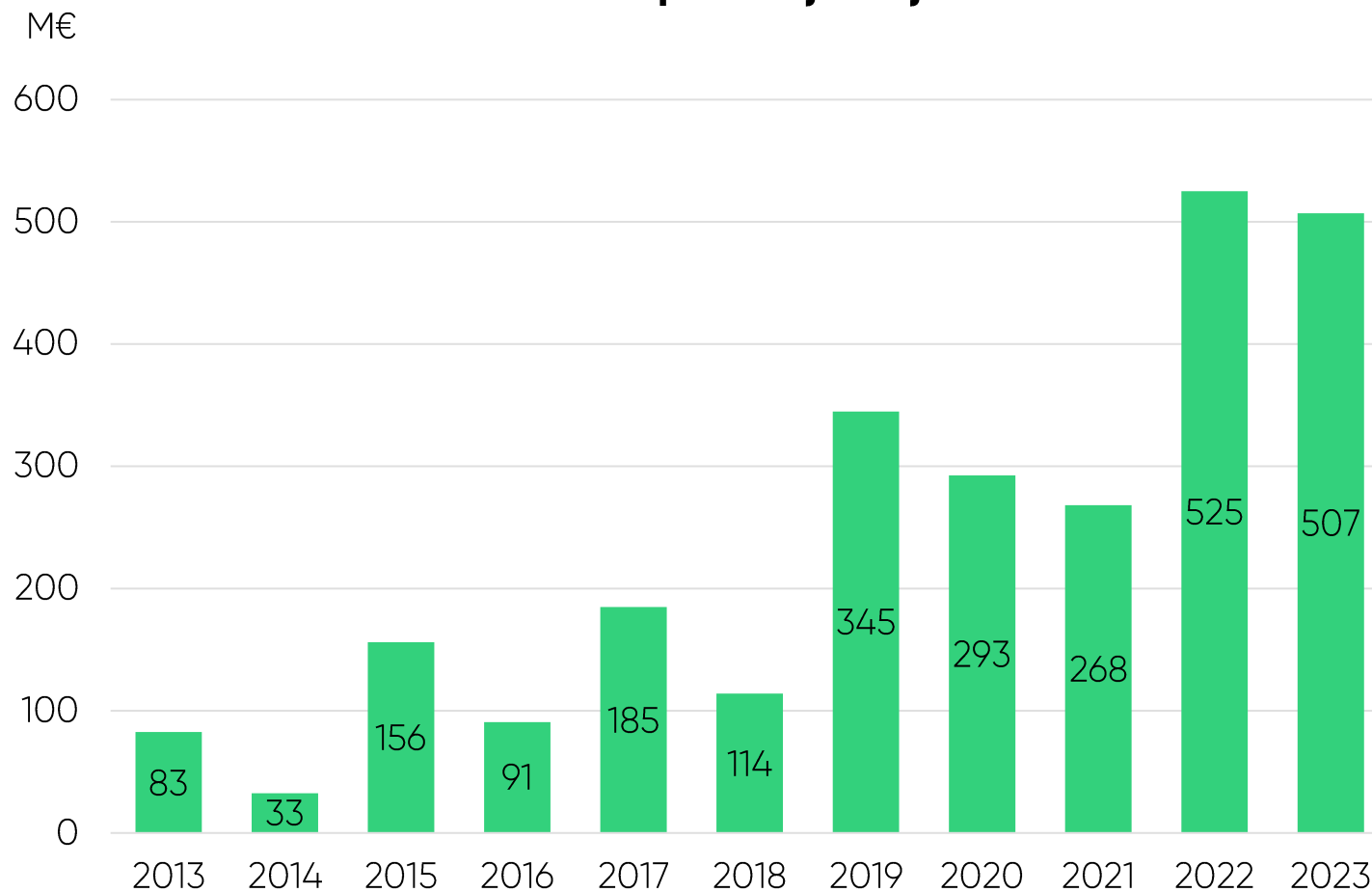
507 M€

Suomalaisiin VC-rahastoihin kerättiin yli puoli miljardia euroa vuonna 2023.

Uudet rahastonsa julkaisivat Lifeline Ventures, Voima Ventures, IPR.VC, Gorilla Capital ja 3TS.

Ensimmäiset VC-rahastonsa keräsivät Greencode Ventures, Kvanted ja Failup Ventures.

Suomalaisten venture capital -sijoittajien varainkeruu

Viidessä vuodessa 15 uutta venture capital -tiimiä Suomeen

VC-rahasto II+

Uusi VC-tiimi

2019

2020

2021

2022

2023

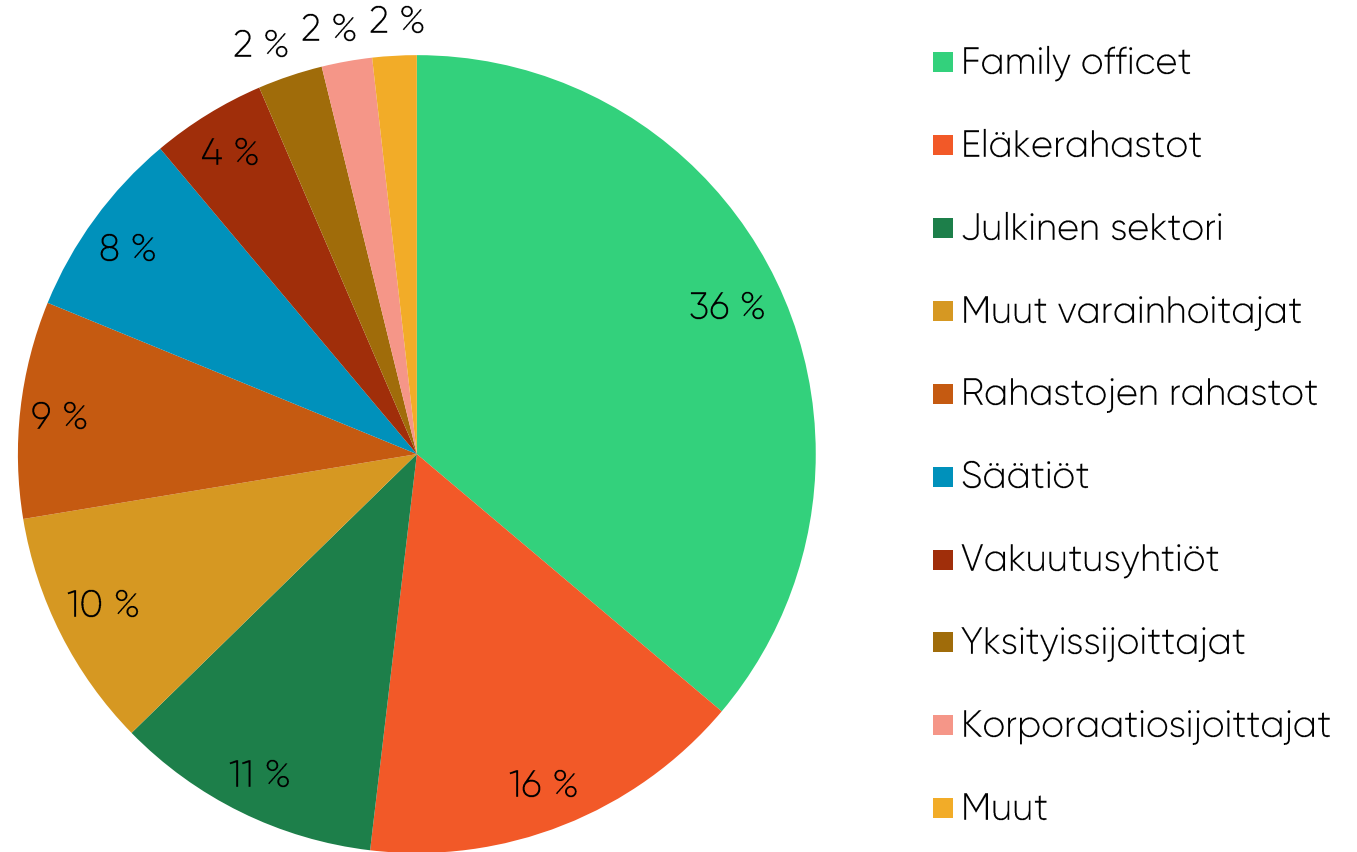
VC-rahastojen varainkeruu jakautuu useisiin eri lähteisiin

Yli kolmannes pääomista kerättiin perheiden sijoitusyhtiöiltä.

Seuraavaksi isoimmat summat kerättiin eläkerahastoilta, muilta varainhoitajilta ja julkisen sektorin rahastosijoittajilta.

VC-rahastojen pääomista 11 % kerättiin julkisen sektorin sijoittajilta.

Varainkeruun lähteet 2023

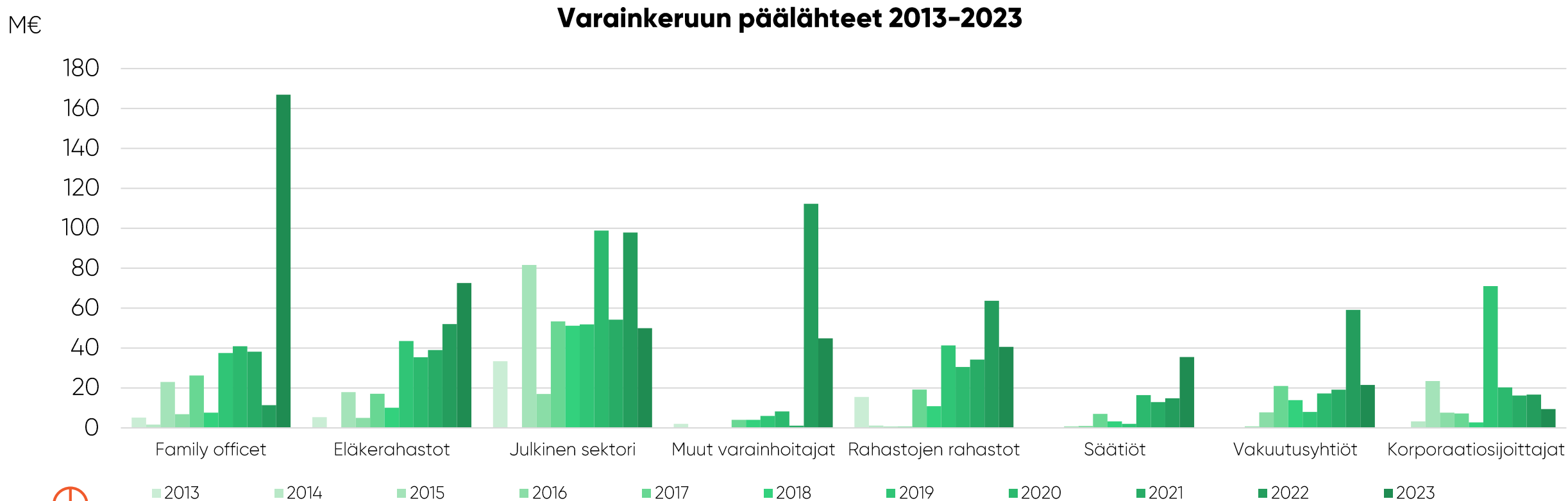
Kuvaaja ei sisällä varainkeruuta luokittelemattomista lähteistä, kokonaisuudessaan 9% tilastoiduista varainkeruusta.

Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC

Suomalaisten perheiden sijoitusyhtiöt aktivoituivat rahastosijoittajina

Historiallisen suuri määrä rahastojen pääomista kerättiin perheiden sijoitusyhtiöiltä, erityisesti kotimaisilta.

Varainkeruun määrä eläkerahastoilta ja säätiöiltä saavutti myös uuden ennätyksen.

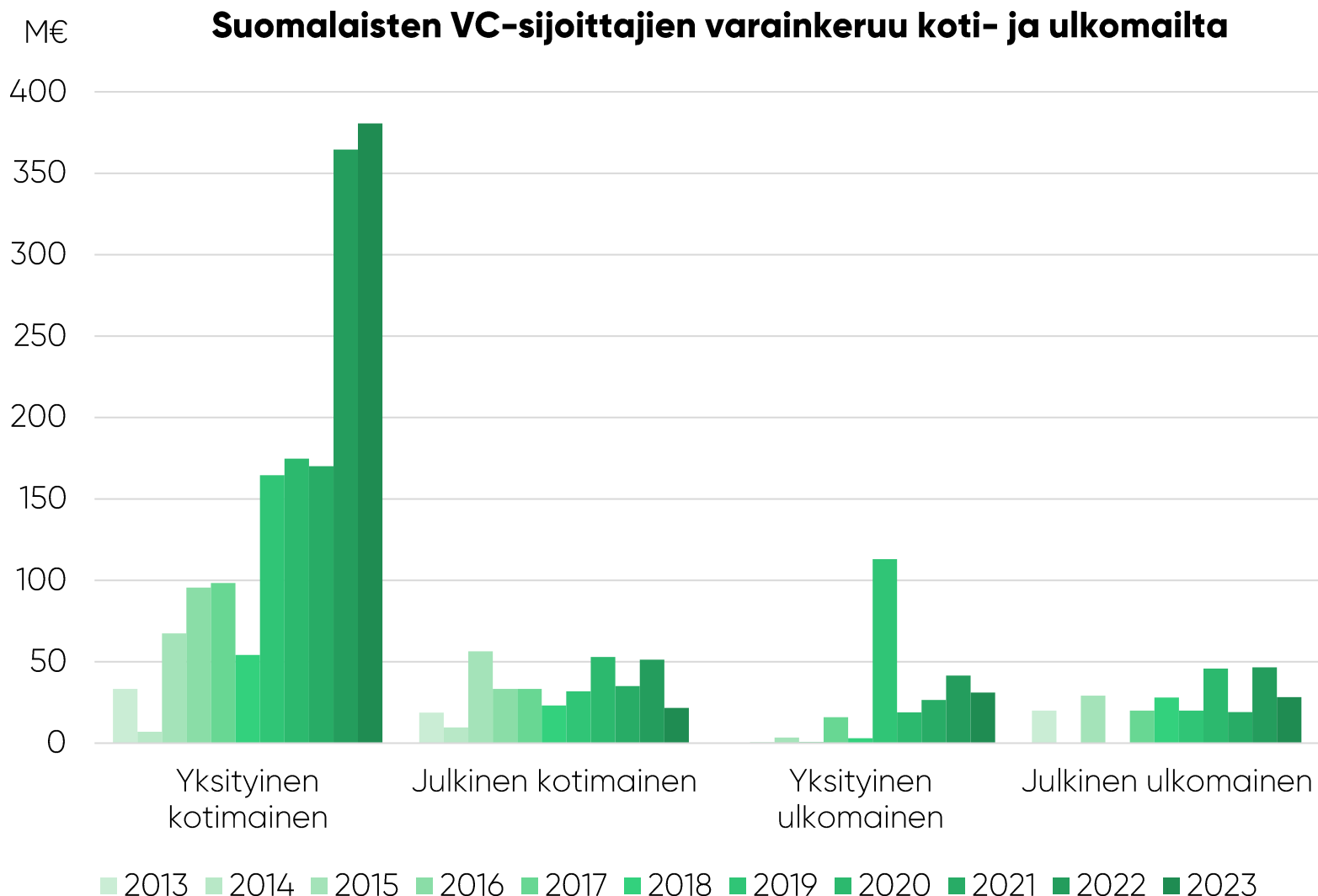

Suurin osa VC-rahastojen pääomista kotimaista

381 M€

Kotimaiset yksityisen sektorin sijoittajat sijoittivat ennätyssumman suomalaisiin VC-rahastoihin.

Julkisen sektorin sijoitukset suomalaisiin VC-rahastoihin olivat aiempia vuosia matalammalla tasolla.

Kuvaaja ei sisällä varainkeruuta luokittelemattomista lähteistä, kokonaisuudessaan 9% tilastoiduista varainkeruusta.

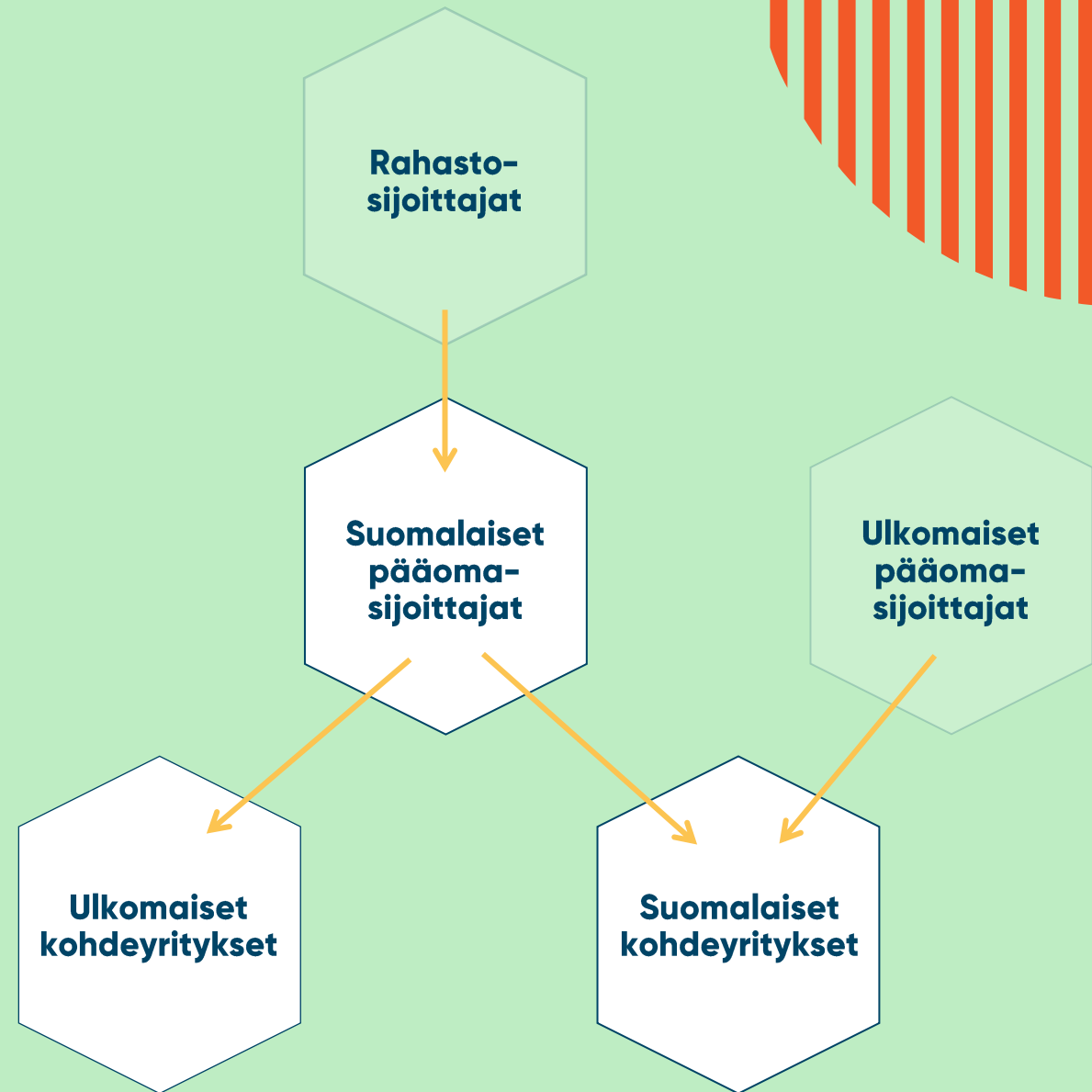
Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Sijoitukset

Suomalaisten pääomasijoitusten summa laskenut

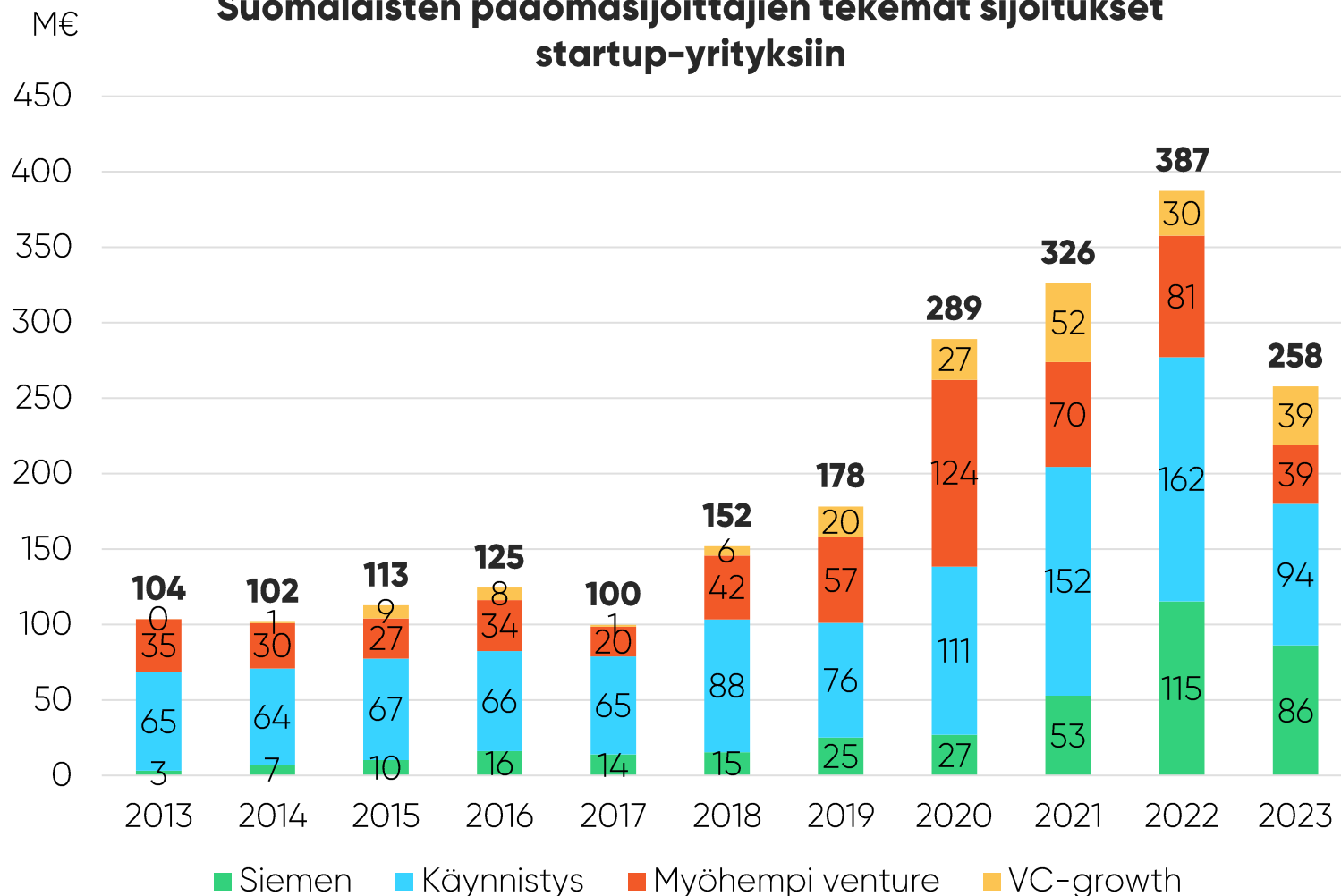
258 M€

Suomalaisten pääomasijoittajien kotimaisiin ja ulkomaisiin startup-yrityksiin tekemien sijoitusten summa on laskenut edellisestä vuodesta kolmanneksen.

86 M€

Siemenvaiheen sijoitukset jatkuneet historiallisesti korkealla tasolla.

Suomalaisten pääomasijoittajien tekemät sijoitukset startup-yrityksiin

Lähes ennätysmäärä yrityksiä keräsi rahoitusta suomalaisilta sijoittajilta

256 yritystä

Pääomasijoituksen Suomesta saaneiden yritysten määrä oli historian toiseksi korkein.

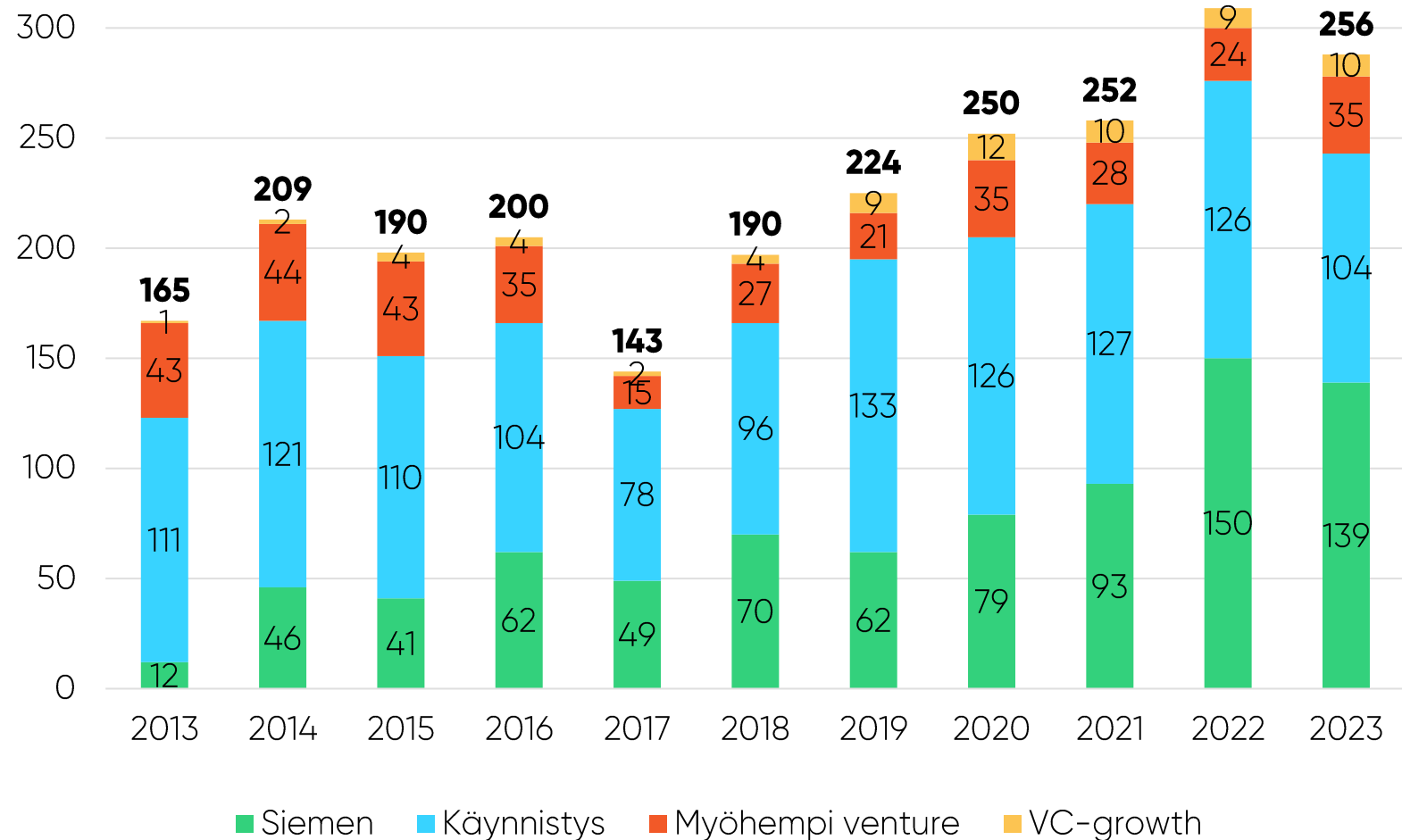
139 yritystä

Siemenvaiheen sijoituksen saaneiden yritysten määrä edelleen korkealla.

Kohdeyritysten määrä pysyi viime vuonna korkeana, vaikka rahoituksen määrä laski.

Suomalaisten pääomasijoittajien tekemät sijoitukset startup-yrityksiin

Kpl yritykset

Yritys on voinut saada vuoden aikana sijoituksen eri vaiheissa (esim. sekä siemennettä käynnistysvaiheessa). Laskettaessa eri vaiheet yhteen kukin yritys huomioidaan vain kerran.

Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC

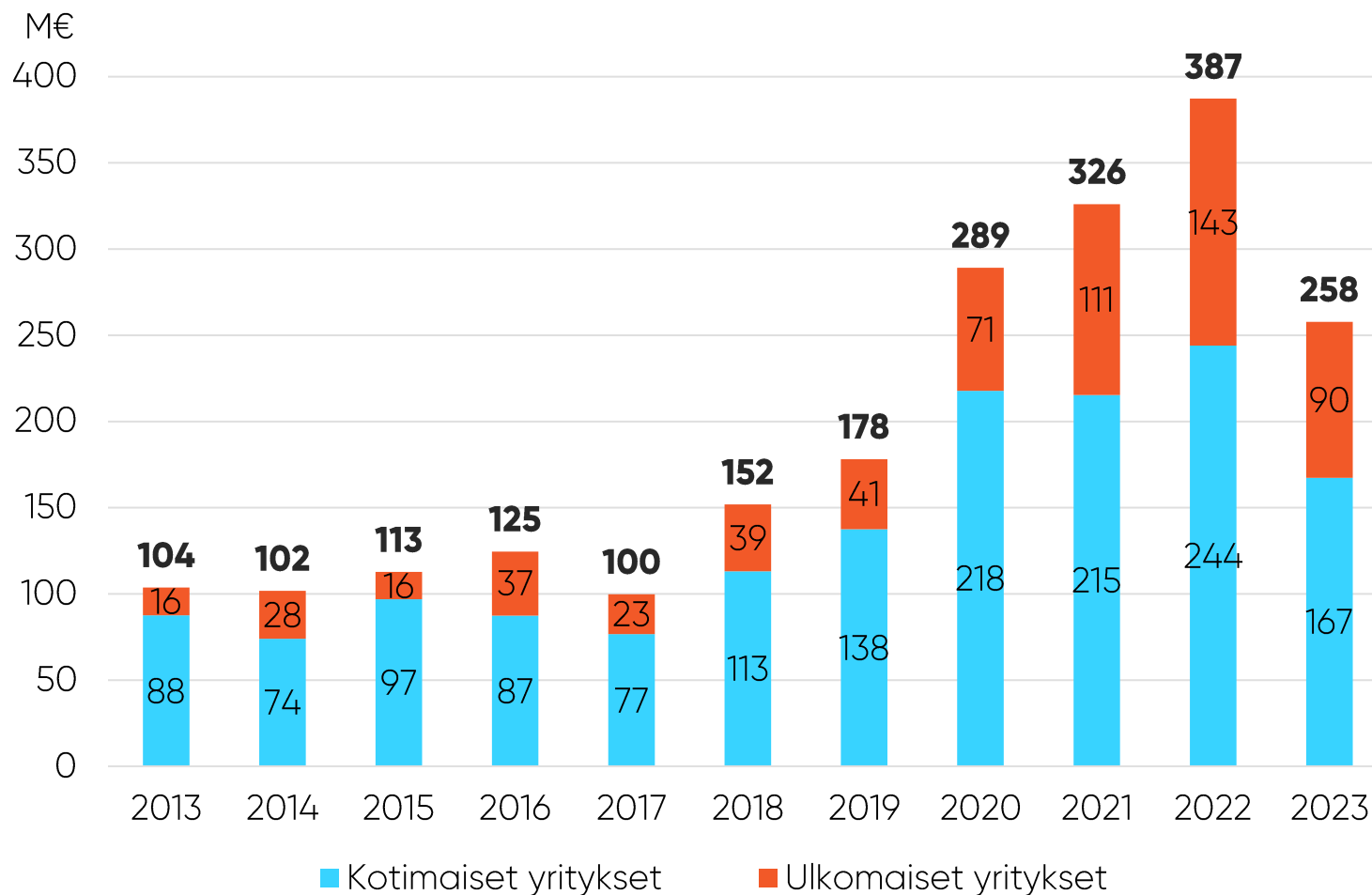
Ulkomaisten sijoitusten osuus pysyi aiemmalla tasolla

90 M€

Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitusten summa ulkomaisiin startupeihin.

Sijoitusten osuus ulkomaisiin yhtiöihin (35 %) pysyi viime vuosien tasolla.

Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset kotimaisiin ja ulkomaisiin startup-yrityksiin

Sijoituskohteiden määrä aiempien vuosien tasolla Suomessa ja ulkomailla

92 yritystä

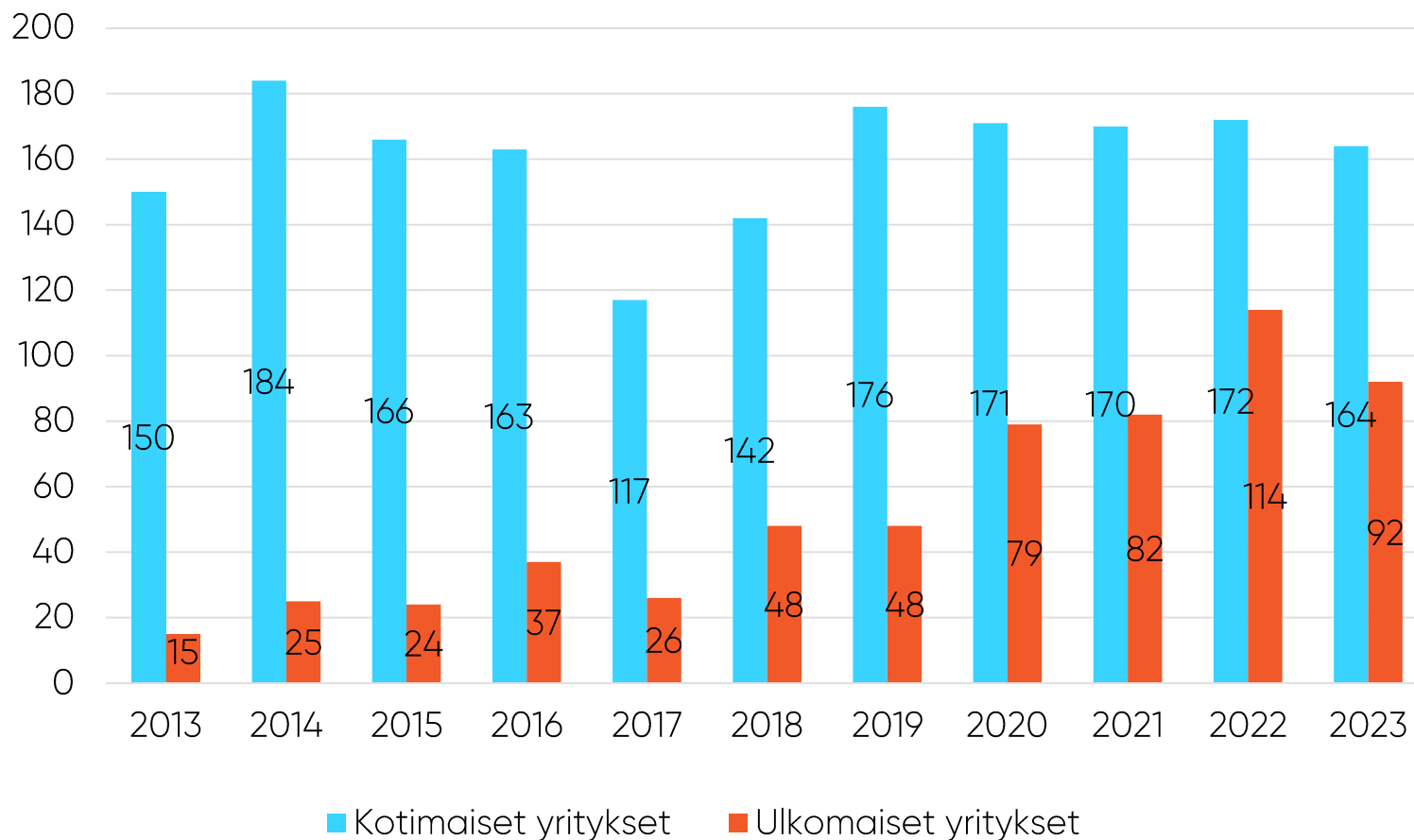
Lähes sata ulkomaista yritystä sai pääomasijoituksen Suomesta.

164 yritystä

Lähes aiempia vuosia vastaava määrä suomalaisia startupeja sai sijoituksen kotimaiselta pääomasijoittajalta.

Suomalaisten VC-sijoittajien sijoitukset kotimaisiin ja ulkomaisiin yrityksiin

Kpl yritykset

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Irtautumiset

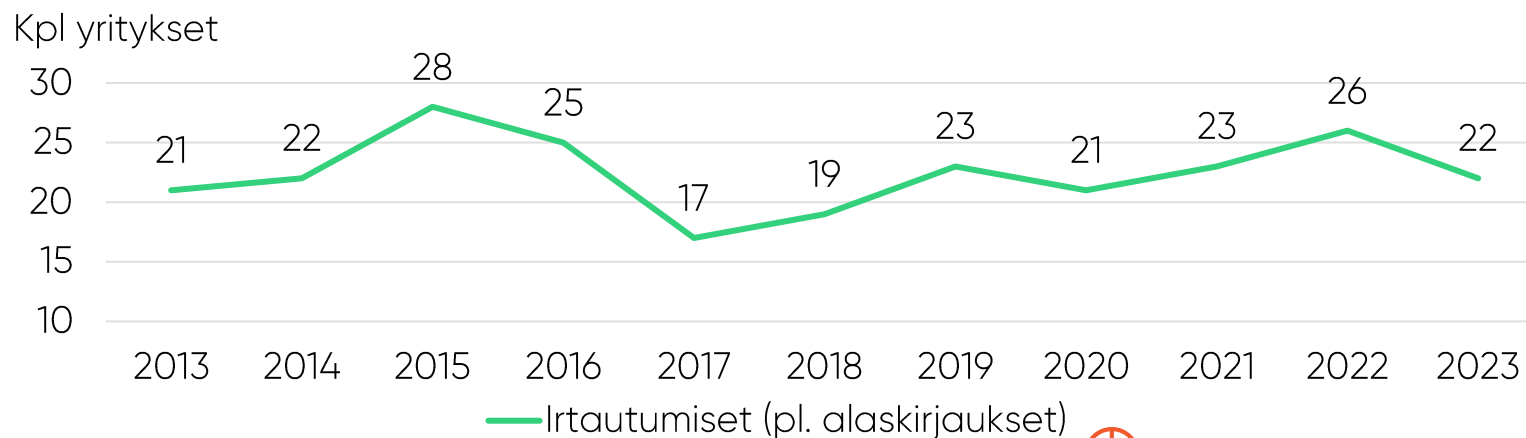
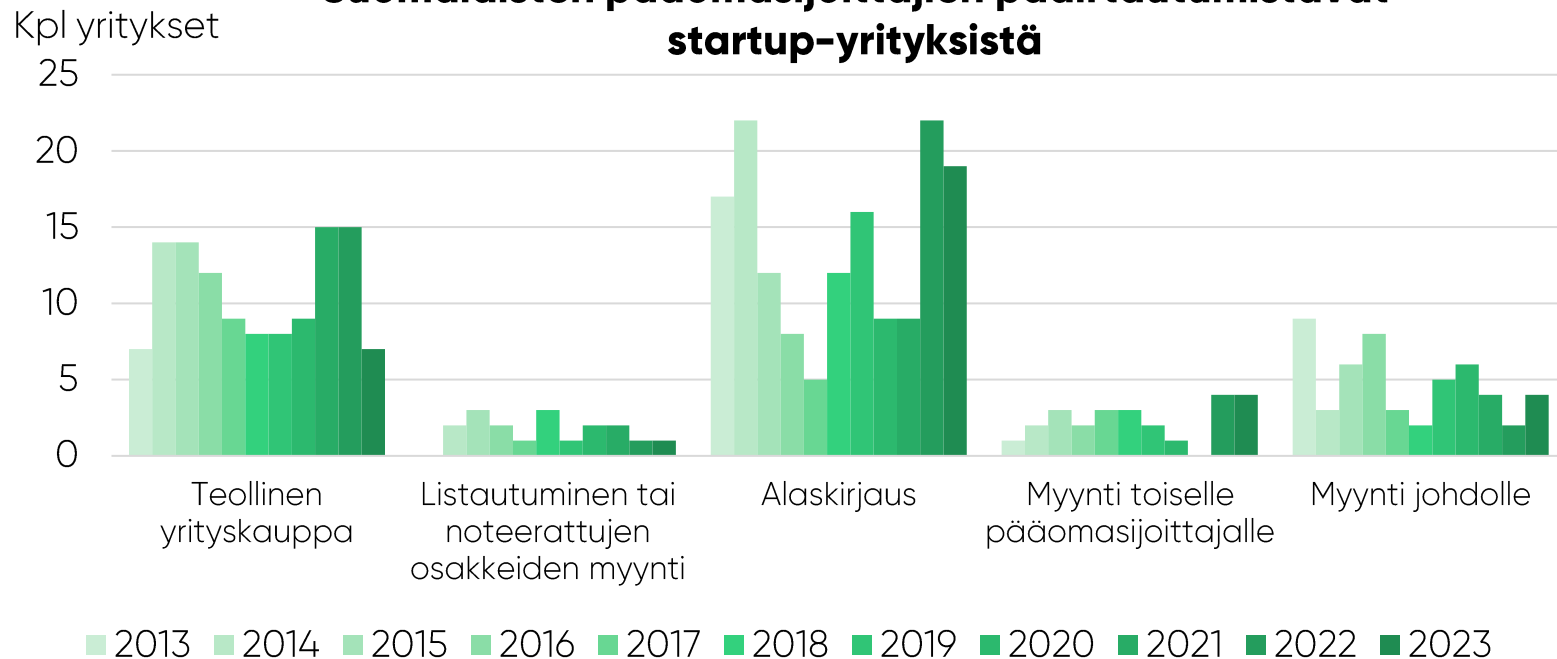
Teolliset yrityskaupat alimmillaan

Irtautuessa 7 yritystä myytiin teolliselle ostajalle, mikä on yksi historian alhaisimpia määriä, ja heijastaa viime vuoden hiljaista yrityskauppamarkkinaa.

Alaskirjausten jälkeen teollinen yrityskauppa oli kuitenkin edelleen yleisin irtautumistapa.

Alaskirjaukset ovat olleet historiallisesti korkealla tasolla viimeiset kaksi vuotta.

Suomalaisten pääomasijoittajien päirtautumistavat startup-yrityksistä

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Markkinan kehitys

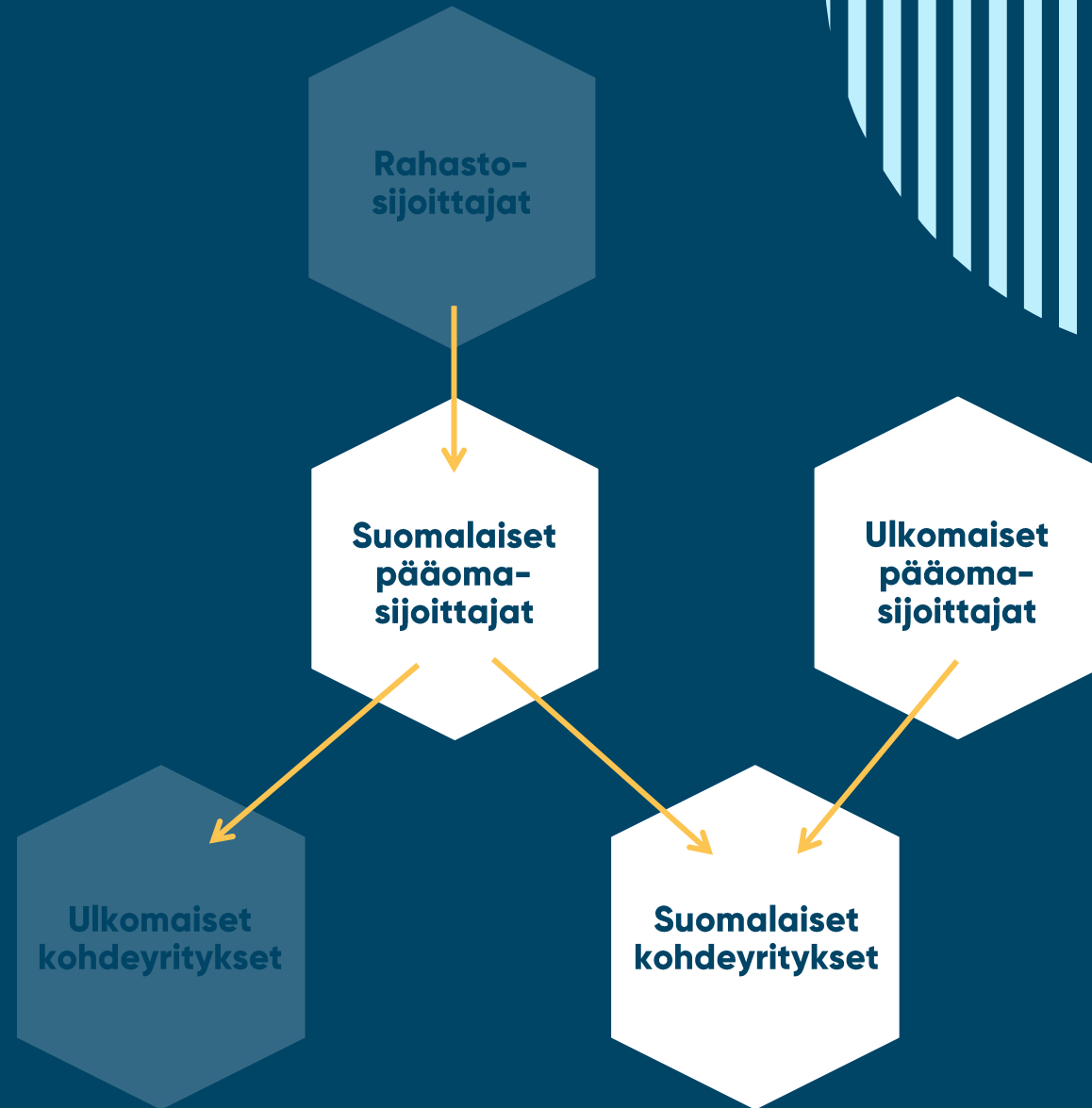
Kotimaisten ja ulkomaisten pääomasijoittajien aktiivisuus suomalaisissa startup-yrityksissä

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Sijoitukset

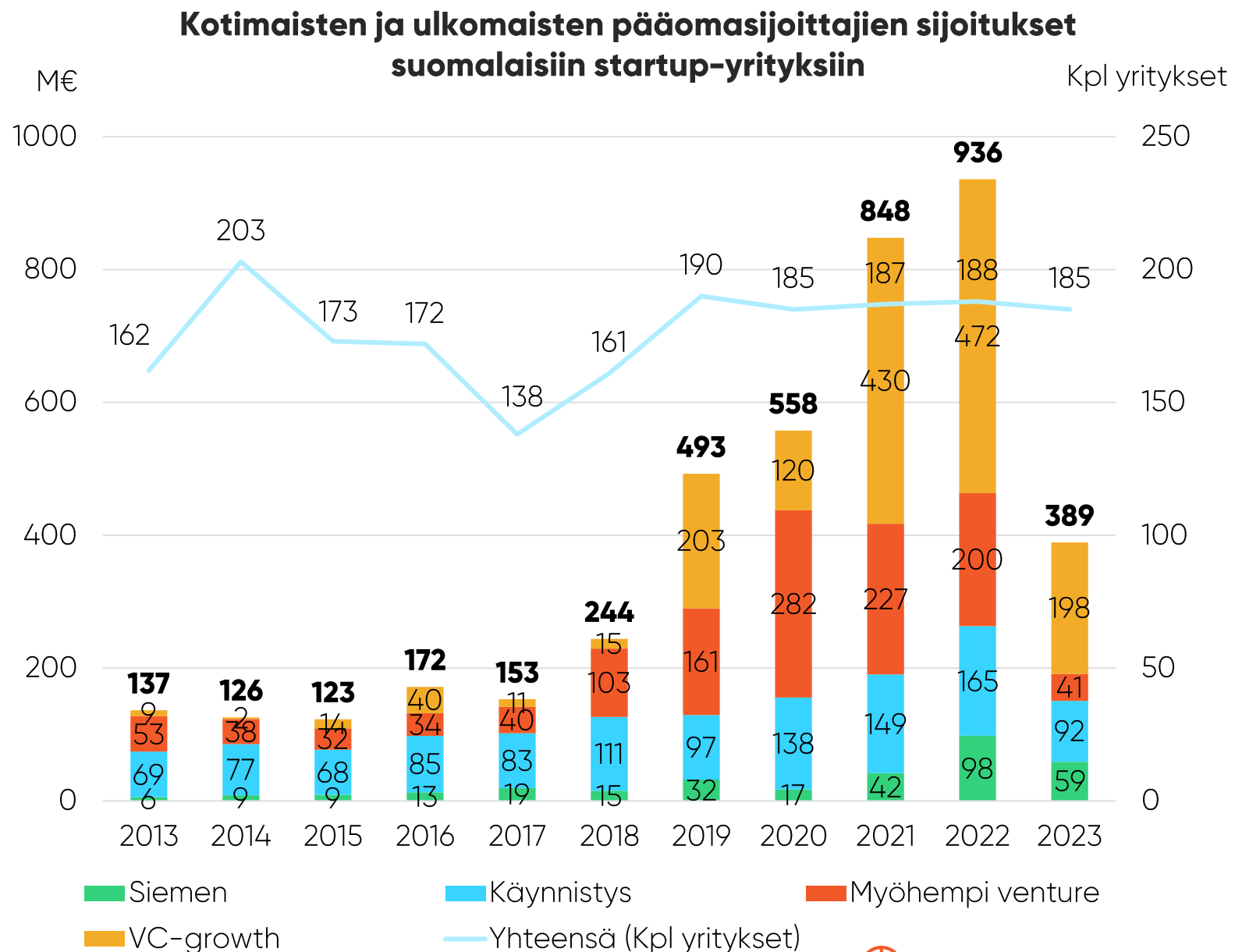

Pääomasijoitukset romahtivat

389 M€

Suomalaisten startupien keräämä rahoitus kotimaisilta ja ulkomaisilta pääomasijoittajilta putosi 58 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kansainvälisen trendin mukaisesti myöhemmän vaiheen sijoitukset ovat vähentyneet voimakkaimmin, johtuen erityisesti isojen sijoituskierrosten puuttumisesta.

Siemenvaiheen sijoitukset säilyivät korkealla

185 yritystä

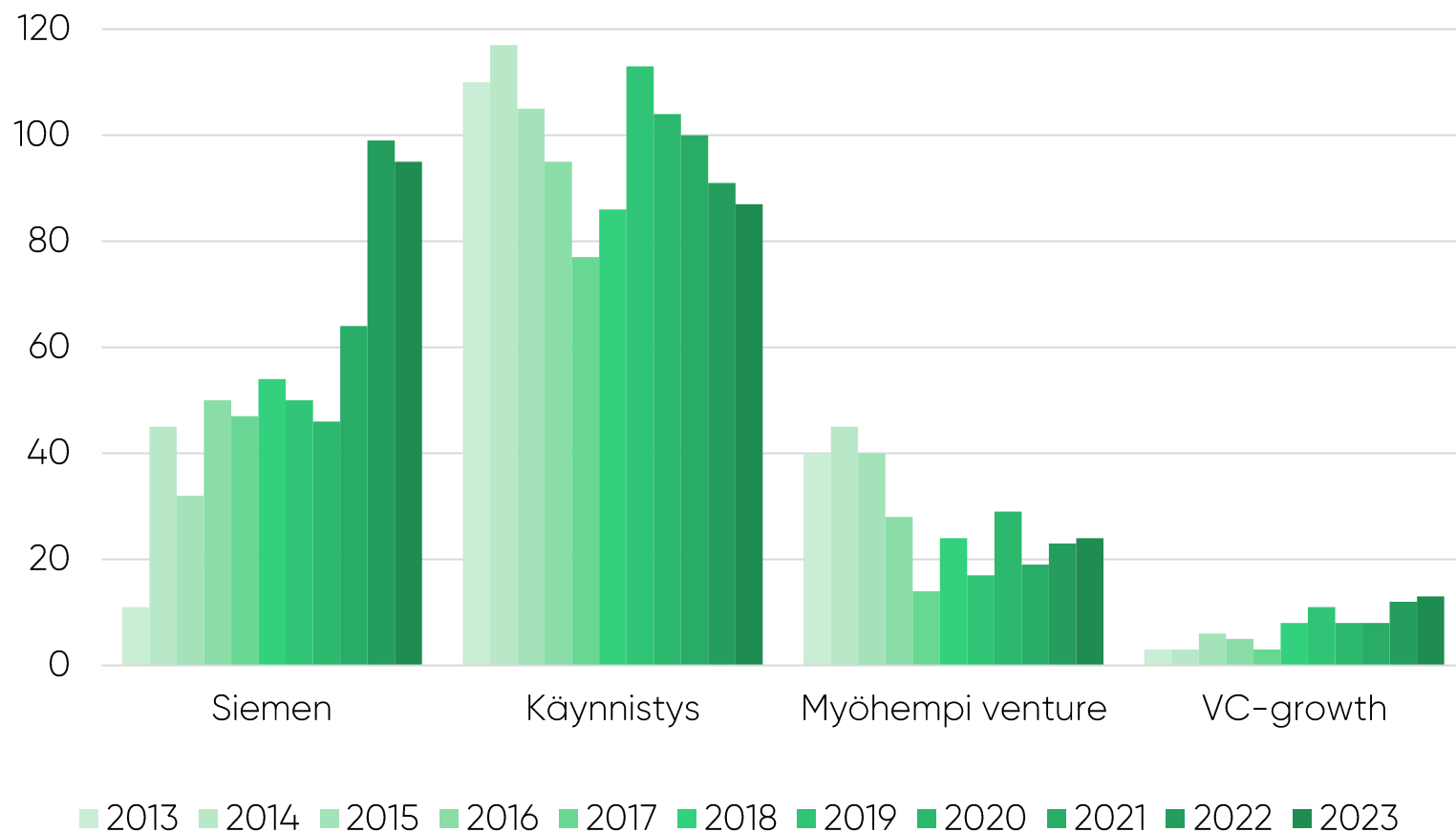
Pääomasijoituksen saaneiden suomalaisten yritysten määrä pysyi aiempien vuosien tasolla.

Siemenvaiheen sijoitukset nousseet uudelle tasolle viime vuosina.

Vaikka kohdeyritysten määrä on pysynyt tasaisena, rahoituksen määrä laski huomattavasti vuonna 2023.

Kotimaiset ja ulkomaiset pääomasijoitukset suomalaisiin startup-yrityksiin

Kpl yritykset

Ulkomaisissa pääomasijoituksissa erityisen raju pudotus

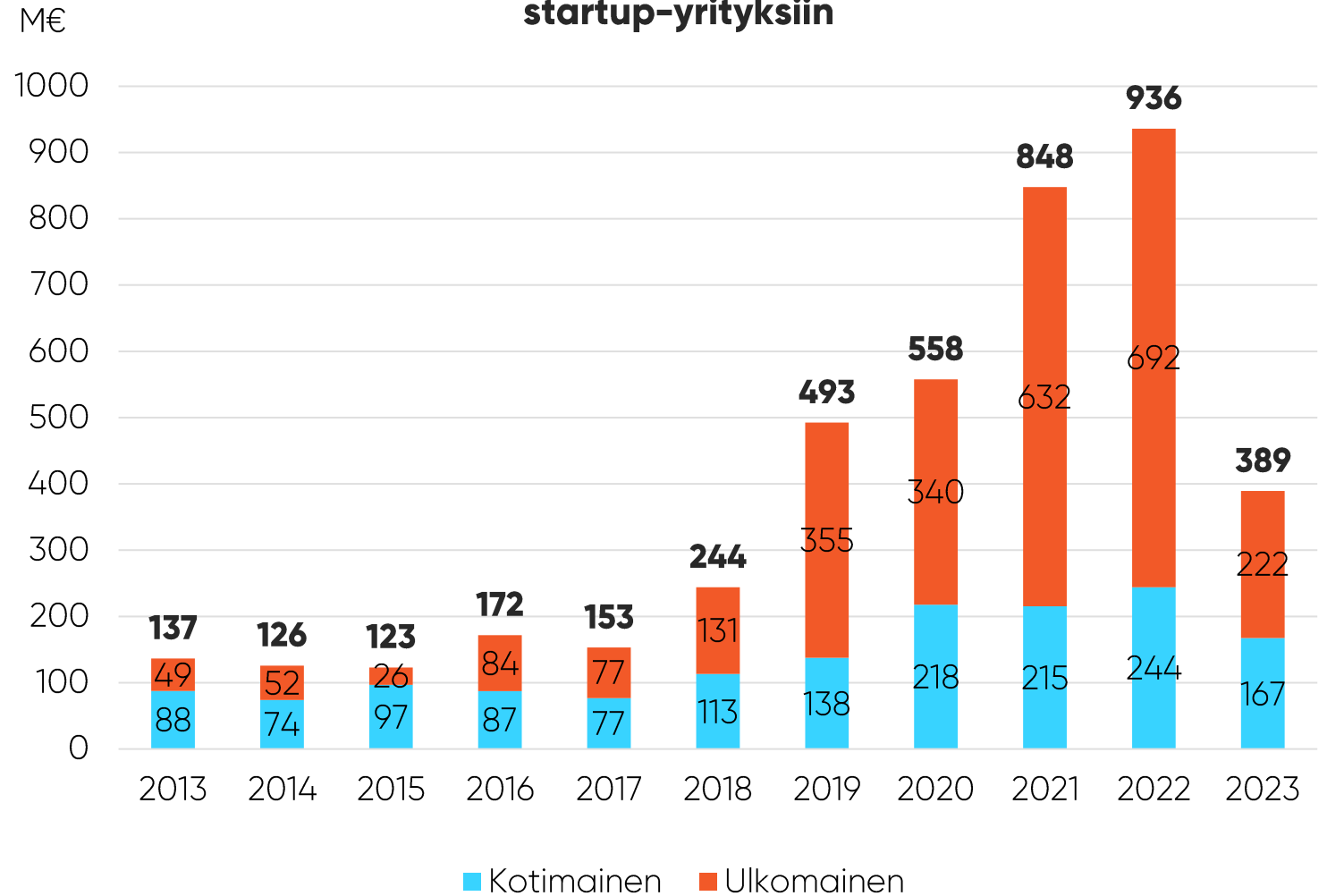
222 M€

Ulkomaiset pääomasijoitukset suomalaisiin startup-yhtiöihin laskivat 67 %, ja ovat alimmalla tasolla sitten vuoden 2018.

167 M€

Kotimaiset sijoitukset suomalaisiin startupeihin laskivat 32 % vuonna 2023.

Kotimaiset ja ulkomaiset pääomasijoitukset suomalaisiin startup-yhtiöihin

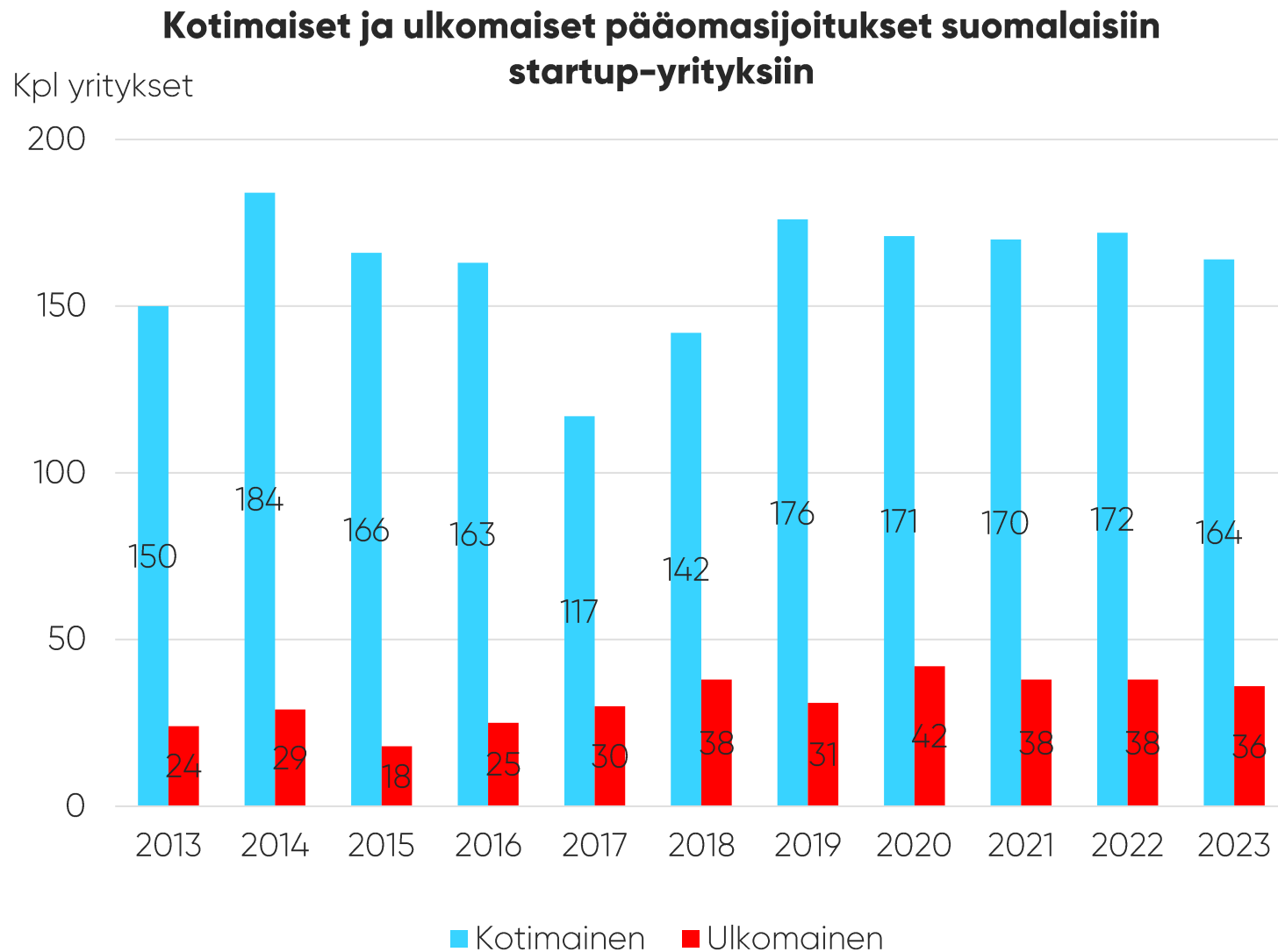

Kohdeyhtiöiden määrät pysyneet tasaisena

36 startup-yritystä

Lähes aiempia vuosia vastaava määrä startupeja on saanut kansainvälisen pääomasijoituksen, mutta sijoitussummat ovat tippuneet rajusti.

Sijoitusten euromäärän isoon pudotukseen verrattuna sijoituksen saaneiden startupien kappalemäärä on pysynyt hyvin tasaisena.

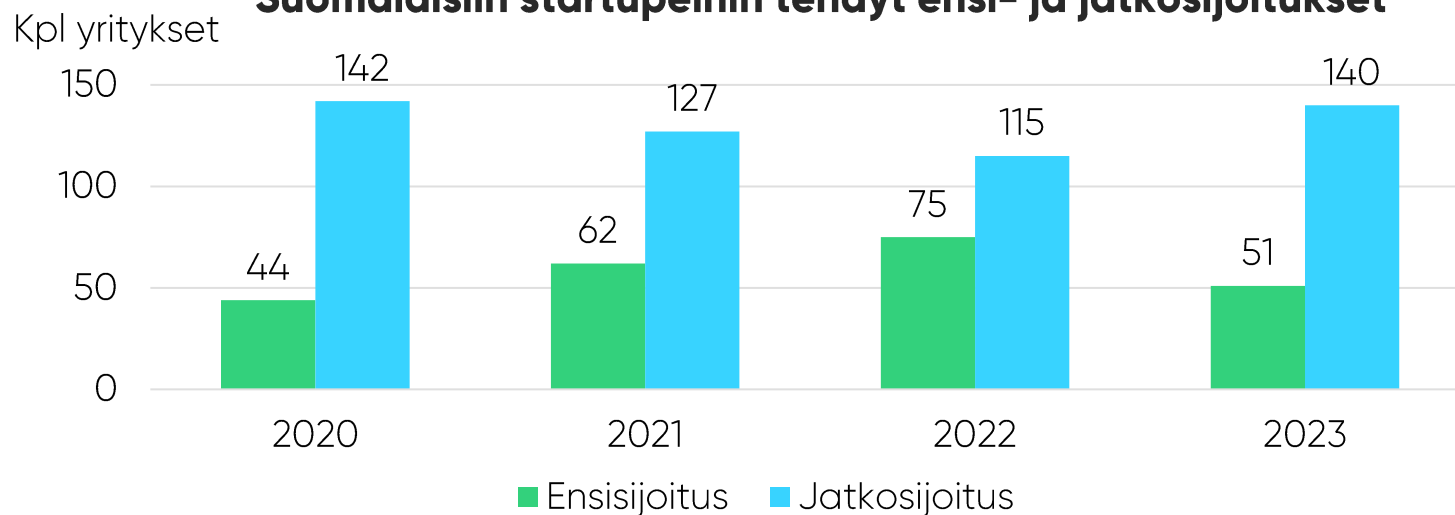
Uusia sijoituskohteita etsitään aktiivisesti

51 yritystä

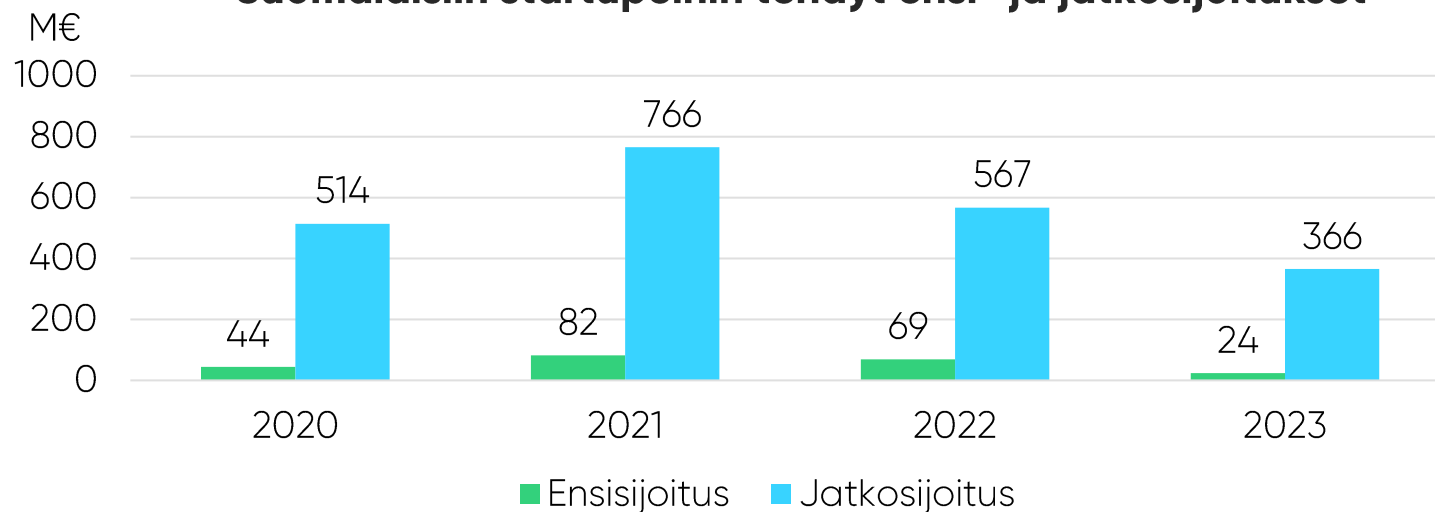
Pääomasijoituksen kohteena ensimmäistä kertaa olleiden startup-yritysten määrä laski 32 % edellisestä vuodesta, mutta oli korkeammalla tasolla kuin vuonna 2020.

Rahoituksen määrä ensisijoituksen saaneisiin yrityksiin on alimmillaan viime vuosiin verrattuna.

Suomalaisiin startupeihin tehdyt ensi- ja jatkosijoitukset

Suomalaisiin startupeihin tehdyt ensi- ja jatkosijoitukset

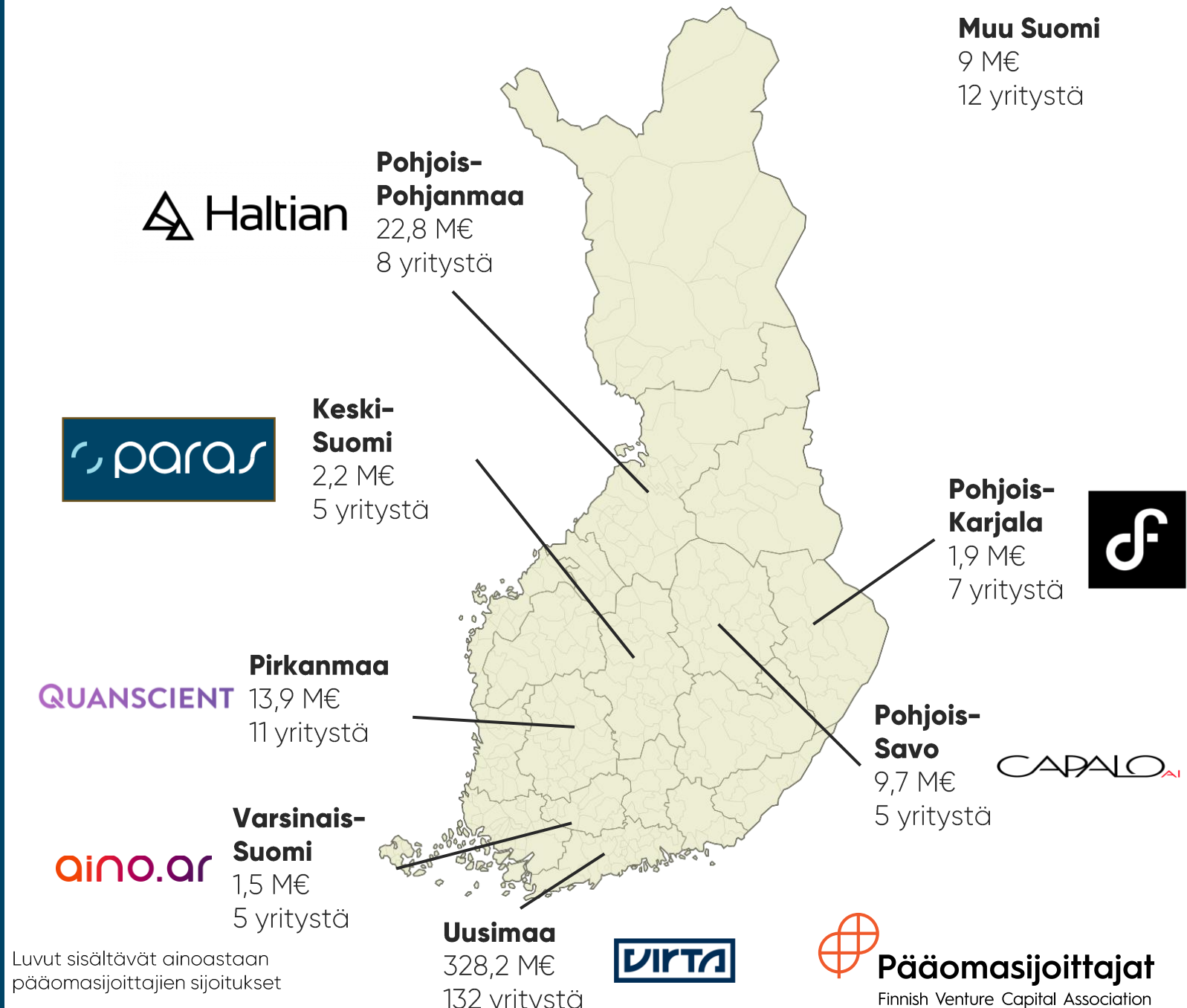
Startupit ympäri Suomea keräsivät pääomasijoituksia

22,8 M€

Pohjois-Pohjanmaalle tehtiin Uudenmaan jälkeen eniten pääomasijoituksia.

Seuraavaksi eniten pääomasijoituksia tehtiin startuppeihin Pirkanmaalla (14 M€) ja Pohjois-Savossa (10 M€).

Pääosa pääomasijoituksista niin kappalemäärällä kuin euroillakin mitattuna suuntautui Uusimaalle.

ICT-yritykset ovat suosituimpia sijoituskohteita

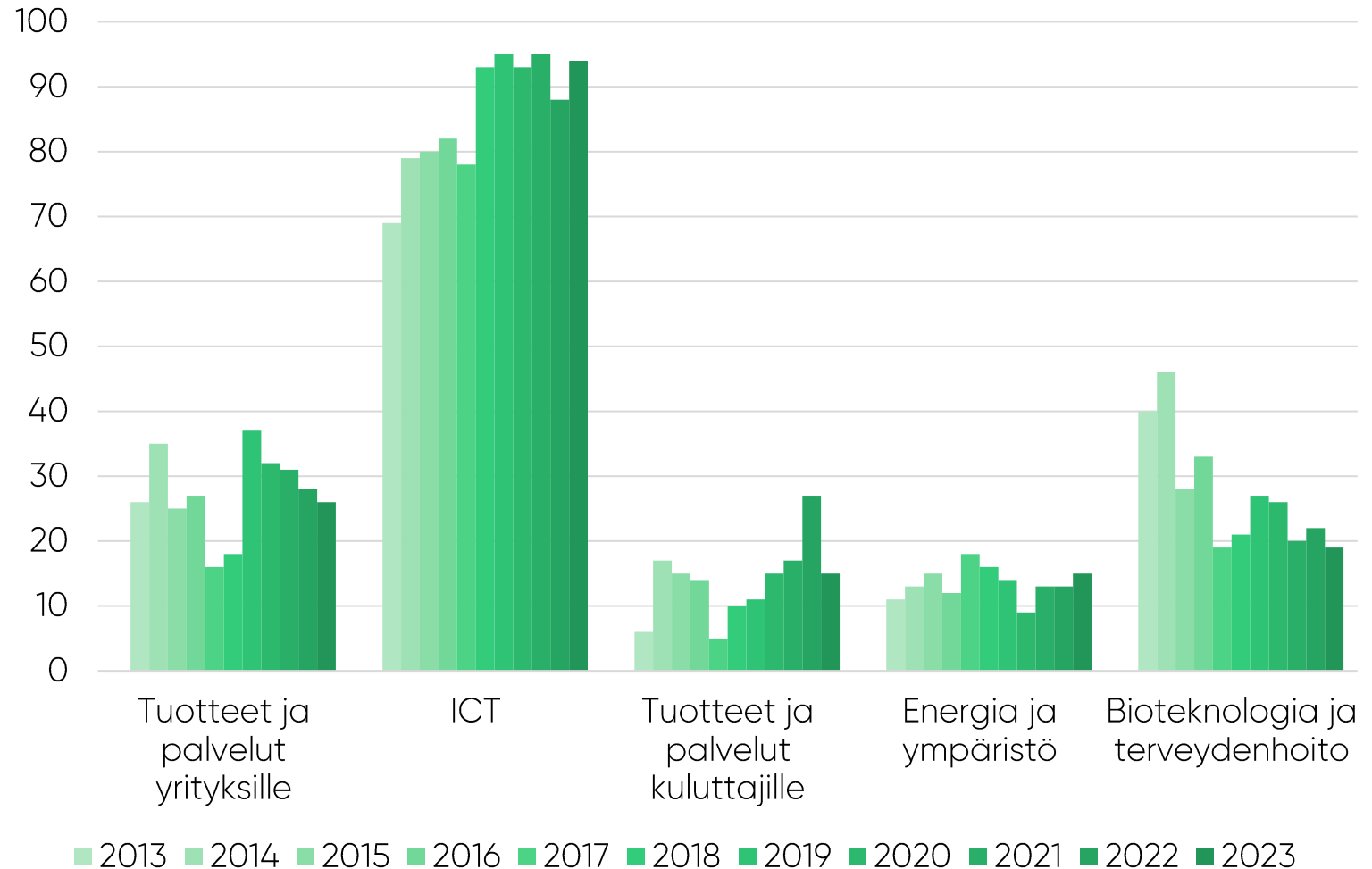
51 %

Vuoden 2023 aikana pääomasijoituksen saaneista startup-yrityksistä noin puolet toimii ICT-alalla.

ICT-ala kattaa esimerkiksi ohjelmistot, sovellukset, viestintä- ja tietokone-tekniikan sekä elektroniikan.

Pääomasijoitukset suomalaisiin startupeihin toimialoittain

Kpl yritykset

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

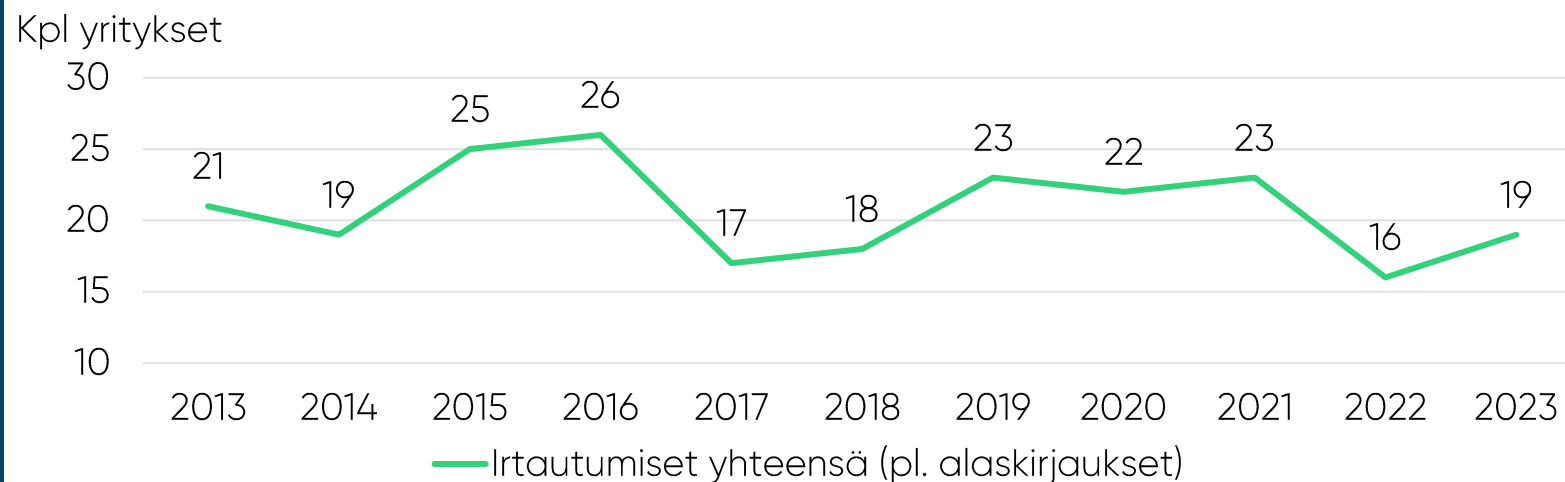
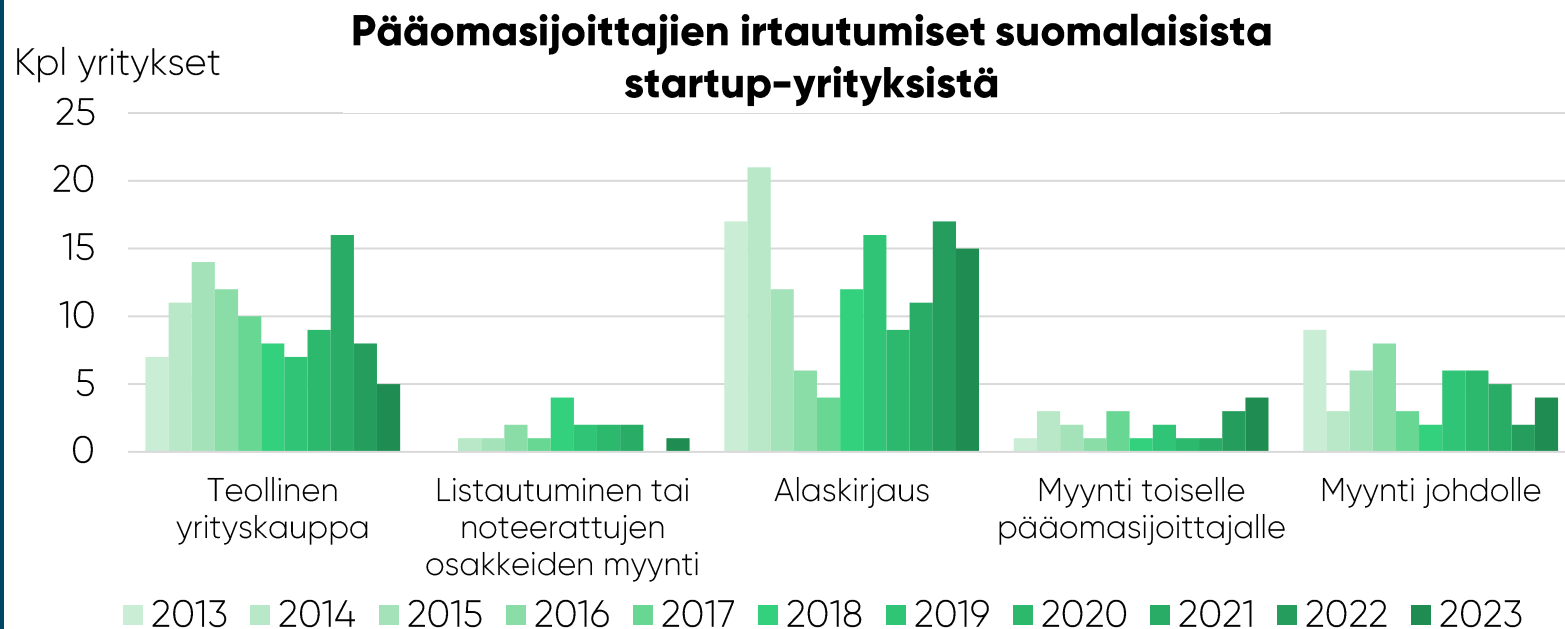
Irtautumiset

Teolliset yrityskaupat alimmillaan

Irtautuessa 5 yritystä myytiin teolliselle ostajalle, mikä on yksi historian alhaisimpia määriä, ja heijastaa viime vuoden hiljaista yrityskaupamarkkinaa.

Alaskirjausten jälkeen teollinen yrityskauppa oli kuitenkin yleisin irtautumistapa.

Alaskirjaukset ovat olleet historiallisesti korkealla tasolla viimeiset kaksi vuotta.

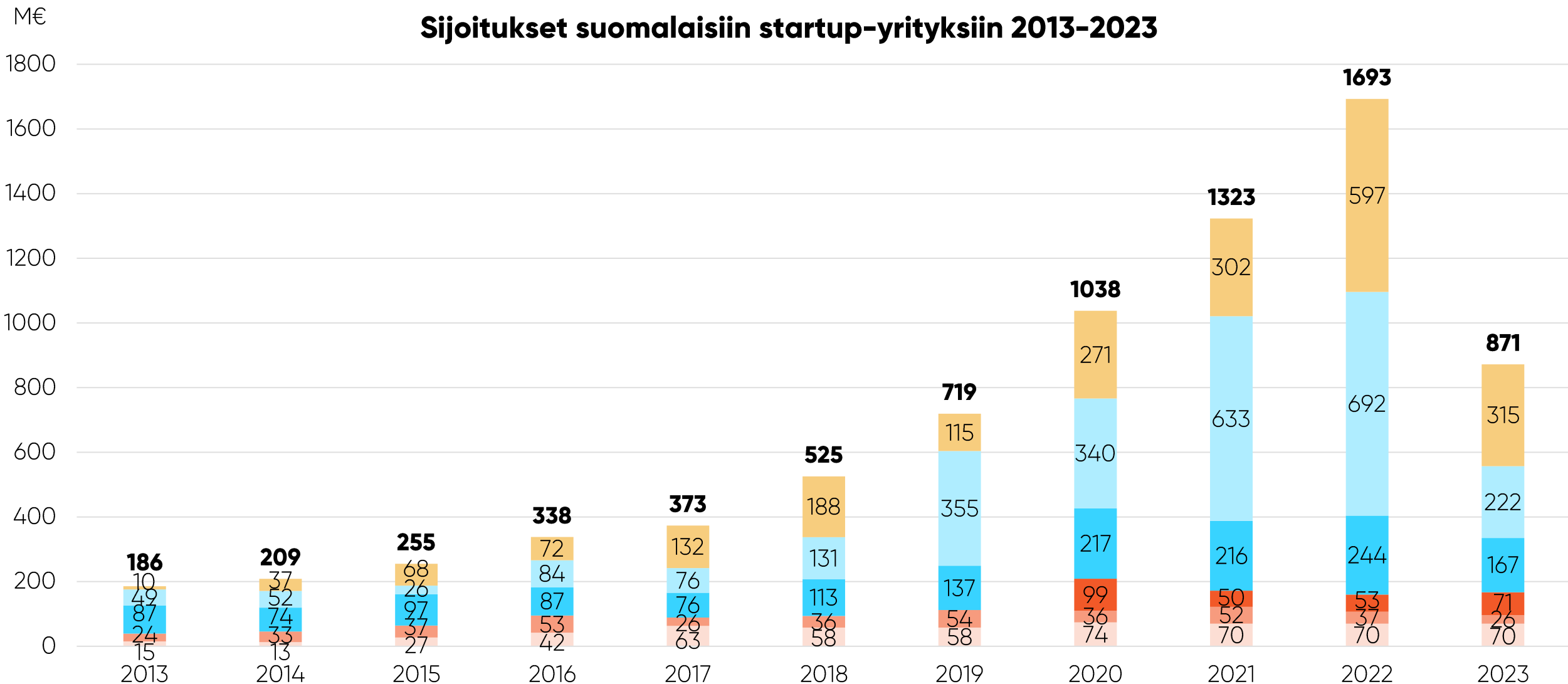

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Suomalaisten startupien keräämät sijoitukset

Sijoitukset suomalaisiin startup-yrityksiin 2013-2023

FI - Joukkorahoitus ja kiihdyttämöt

FI - Muut sijoittajat (mm. yritykset, eläkeyhtiöt)*

KV - Pääomasijoittajat

FI - Bisnesenkelit

FI - Pääomasijoittajat

KV - Muut sijoittajat (mm. yritykset, rahastosijoittajat)

*FI - Muut sijoittajat -luokan seuranta alkanut vuodesta 2020

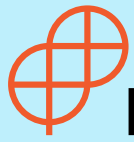
Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC, FiBAN, Repomedia, Suomen Pankki, Finnvera, Vigot

Esimerkkejä sijoituksista startup-yrityksiin vuonna 2023

Suomen suurimmat startup-sijoitukset

1.	 RELEX	500 M€	2022	6.	<i>Hostaway</i>	162 M€	2023
2.	 Wolt	440 M€	2021	7.	IQM	128 M€	2022
3.	 aiven	200 M€	2022	8.	 ICEYE	120 M€	2022
4.	 hmd.	195 M€	2020	9.	 Wolt	110 M€	2019
5.	 RELEX	175 M€	2019	10.	Swappie	108 M€	2022
				11.	 Wolt	100 M€	2020
				12.	 SUPERCHELL	98 M€	2013
				13.	 MariaDB	92 M€	2022
				14.	 hmd.	86 M€	2018
				15.	 aiven	84 M€	2021

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Metodologia

EDC-tietokantaan kuuluvat pääomasijoitusyhdistykset

Active Owners Denmark, Tanska

AIFI, Italia

BVA, Belgia

BVCA, UK

BVCA, Bulgaria

BVK, Saksa

CVCA, Tšekin tasavalta

France Invest, Ranska

FVCA, Suomi

Invest Europe, Eurooppa

LPEA, Luxemburg

NVCA, Norja

NVP, Alankomaat

PSIK, Puola

ROPEA, Romania

SECA, Sveitsi

SPAINCAP, Espanja

SVCA, Ruotsi

Suomen pääomasijoitustoimialaa kuvaavat tilastot ovat European Data Cooperative (EDC) –pääomasijoitustietokannasta.

- Keskitetty, ei-kaupallinen, koko Euroopan kattava pääomasijoitustietokanta.
- Oma henkilöstö, sisäiset resurssit sekä web-portaali.
- Tiedot kerätään suoraan pääomasijoitusyhtiöiltä online-kyselyn avulla, ja niitä täydennetään julkisista lähteistä saatavilla olevalla informaatiolla.
- Lukuja päivitetään jatkuvasti, joten uusimmat tilastot korvaavat aiemmin julkaistut.

Huom. EDC:n tilastoihin sisältyvät pääomasijoitusrahastojen sijoitukset sekä taseesta sijoittavat pääomasijoitusyhtiöt. Useat muut sijoittajat, kuten mm. yksityishenkilöt, yrittäjät, bisnesenkelit, yrityksen johto, rahastojen rahastot, eläkevakuutusyhtiöt, muut varainhallintoyhtiöt ja rahoituslaitokset, voivat toimia rahoituskierroksilla kanssasijoittajina tai tehdä suoria sijoituksia. Tämä EDC:n tilastojen ulkopuolinen sijoitustoiminta on otettu huomioon vain osiossa ”Suomalaisien startupien keräämät sijoitukset”.

Metodologia

Tiedot sijoituksista ja irtautumisista tilastoidaan sekä toimialan (*industry statistics*) että markkinan näkökulmasta (*market statistics*).

Toimialatilastot

- Pääomasijoitusyhtiön sijainnin mukaan
- Tässä raportissa: pääomasijoitusyhtiöiden Suomen toimistojen tekemät sijoitukset ja irtautumiset kotimaassa ja ulkomailla

Markkinatilastot

- Kohdeyhtiön sijainnin mukaan
- Tässä raportissa: suomalaisiin kohdeyhtiöihin sekä kotimaasta että ulkomailta tehdyt pääomasijoitukset ja irtautumiset

Huom: Tilastojen yhteenlasketut summat voivat erota kokonaissummista pyöristyksistä johtuen. Osassa kaavioita voi myös olla määrittelemättömiä muuttujia, jotka eivät ole esillä.

Lisätietoja metodologiasta saa Pääomasijoittajat ry:ltä.

Sijoitusvaiheet

VENTURE	Siemenvaihe (Seed)	Siemenvaihe
Aikaisen vaiheen yrityksiin kohdistuvat pääomasijoitukset	Käynnistysvaihe (Start-up)	Käynnistysvaihe, Muu aikainen vaihe
	Myöhempi venture (Later stage venture)	Aikainen kasvu, Siirtymävaihe
GROWTH*	VC-Growth (Venture growth)	Growth-vaiheen sijoitukset venture-sijoituksen aiemmin saaneisiin yrityksiin
Kasvuvaiheen yrityksiin kohdistuvat pääomasijoitukset	BO-Growth (Buyout growth)	Growth-vaiheen sijoitukset yrityksiin, joihin ei ole aiemmin tehty venture-sijoituksia
BUYOUT	Tervehdyttäminen (Rescue/Turnaround)	Tervehdyttäminen
Yläkäsité erilaisille johdon yritysostojen rakenteille	Jälkirahoitus (Replacement capital)	Jälkirahoitus, Pankkilainan uudelleenrahoitus
	Yritysostot (Buyout)	Toimivan johdon yritysosto (MBO), Ulkopuolisen johdon yritysosto (MBI), Julkisesta yksityiseksi, Muu listattujen osakkeiden osto, Muu leveroitu yritysosto

*Growth-vaiheen erottelu VC- ja BO-growth-sijoituksiin on tehty ensimmäistä kertaa vuoden 2023 tilastojen julkaisussa.